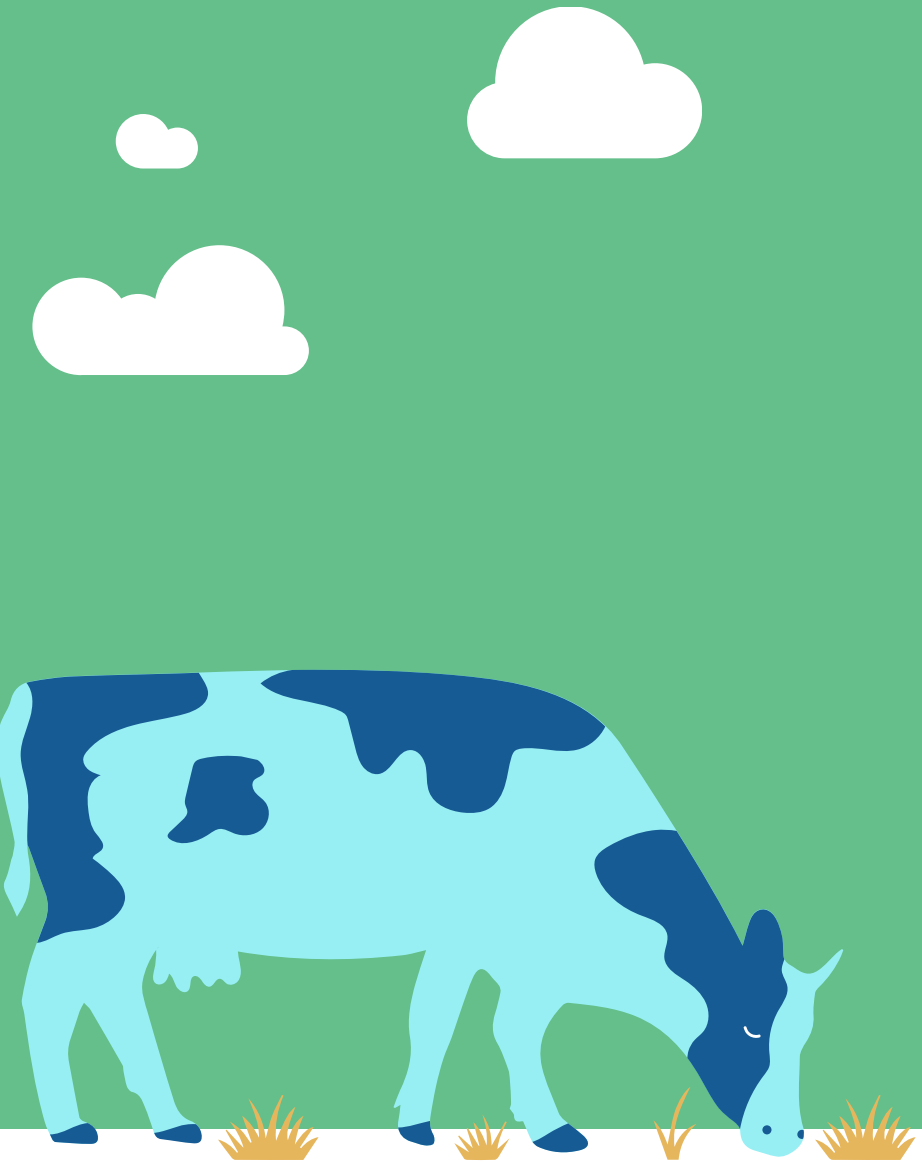

Tervetuloa Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun yhteiseen syysilmoitusinfoon!

**Tilaisuudessa käydään läpi ja kerrataan
vuoden 2025 syysilmoitukseen liittyviä
asioita.**

16.1.2026

Klo 10.00 – 11.30

Elinvoimakeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Osallistumisohjeet

- Tilaisuus tallennetaan.
 - Pidetään kamerat ja mikit suljettuna.
 - Voit osallistua keskusteluun ja esittää kysymyksiä chatissä.
- ⇒ Asiantuntijat vastaavat chatissä esitettyihin kysymyksiin
- Tilaisuuden materiaalit, tallenne ja vastaukset niihin kysymyksiin, joihin ei ehditä vastaamaan löytyvät myöhemmin maaseutu.fi/pohjois-suomi -sivuilta kohdasta: Pohjois-Pohjanmaa > materiaalipankki > koulutusmateriaaleja

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun syysilmoitusinfon ohjelma

- Tilaisuuden avaus, Anne Koskinen, ryhmäpäällikkö, Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
- Kasvipeitteisyys, Janne Vainionpää, maaseutuasiamies, Kalajoen yhteistoiminta-alueen maaseutuhallinto
- Ympäristökorvaus, Leila Leinonen, maaseutuasiamies, Kalajoen yhteistoiminta-alueen maaseutuhallinto

Elinvoimakeskus

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

Kestävää tulevaisuutta
tekemässä
– yhdessä ja lähellä

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus – valtion alueellinen toimija

Suomen aluehallinto uudistui vuoden 2026 alussa, kun kymmenen alueellista elinvoimakeskusta perustettiin 15 lakkautetun ELY-keskuksen pohjalta.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueella palvelee nyt Pohjois-Suomen elinvoimakeskus.

Elinvoimakeskus hoitaa mm. elinkeinoihin, maaseutuun, liikenteeseen, ympäristöön ja luonnonvaroihin liittyviä tehtäviä.

Uudistuksessa ELY-keskusten ympäristön lupa- ja valvontatehtävät siirtyivät valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon sekä julkisen henkilöliikenteen tehtävät Liikenne- ja viestintävirasto Traficomiin.

Pohjois-Pohjanmaan syysilmoitusinfo 16.1.2026

Janne Vainionpää

Leila Leinonen

KaSi yhteistoiminta-alue

SYYSILMOITUKSEN AJANKOHTA

- Vipupalvelussa **8.1.-4.2.2026**
- Talviaikaisen kasvipeitteisyyden muutosmahdollisuus on vapaamuotoisella kirjallisella hakemuksella 29.3.2026 saakka. Sen jälkeen muutosmahdollisuus on Vipupalvelussa 28.4.2026 saakka.
- Ympäristökorvauksen toimenpiteitä voi muuttaa vapaamuotoisella kirjallisella hakemuksella 16.4.2026 saakka.

SYYSILMOITUS 2025

- Pakollinen lähes kaikille
 - Ei koske tiloja, joilla on 100 % pysyvää nurmea eikä ole valittuna ekojärjestelmän kasvipeitteisyyttä tai ympäristökorvauksen syysilmoituksella ilmoitettavia toimenpiteitä
- Syysilmoituksella ovat vuoden 2025 peltotukihakemuksella ilmoitetut lohkot
 - Vaikka lohkon hallinta olisi muuttunut vuoden vaihteessa, täytyy syysilmoitus tehdä (sen tehtävä, kenellä kyseinen lohko oli tukihakemuksella)
- Vipu-palveluun tulevat näkyville ne toimenpiteet, jotka on valittu peltotukihakemuksella 2025 ja/tai koskettavat tilaa

MITÄ SYYSILMOITUKSELLA ILMOITETAAN?

- Talviaikainen vähimmäismaanpeite (ehdollisuus)
- Talviaikainen kasvipeite (ekojärjestelmätuki)
- Ympäristökorvauksen toimenpiteet
 - Kiertotalouden edistäminen (lohkoille levitetyt lannoitteet)
 - Valumavesien hallinta (lohkot, joilla toimenpidettä on toteutettu)
 - Lintupellot (lohkot, joilla on todettu lintujen aiheuttamia vaurioita)
 - Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät (lohkoilla käytetyt kasvinsuojeluaineet)
- Luomu (lohkoilla käytetyt kasvinsuojeluaineet)

TALVIAIKAINEN KASVIPEITTEISYYS

- Ehdollisuuden vähimmäismaanpeite ja ekojärjestelmän talviaikainen kasvipeitteisyys
- Peruslohkon koko alalle tulee ilmoittaa jokin kasvipeitteisyyslaji
 - Aito kasvipeite
 - Sänki
 - Kasvipeitteetön
 - Kevennetty muokkaus
 - Kasvijäte
- Lohkolle voi ilmoittaa useaa eri kasvipeitteisyyslajia
 - Alat piirretään Vipu-kartalle ja ilmoitetaan toimenpidelohkoina
 - Jos lohkolla on peitteettömiä aloja (ojamaat, aumat, jne.) **yli 5 aaria/kasvulohko**,
niistä tulee piirtää oma toimenpidelohko ja ilmoittaa se kasvipeitteettömäksi

EHDOLLISUUDEN VÄHIMMÄISMAANPEITE

- Pakollinen lähes kaikille (pl. tilat, joilla on 100 % pysyvää nurmea)
- Ei makseta erillistä korvausta
- 33 % peltoalasta tulee olla kasvipeitteisenä 31.10-31.12.2025
- Huomioidaan peltojen ja pysyvien kasvien alat, ei pysyvää nurmea
- On ehdollisuuden vaatimus, joten mahdolliset seuraamukset koskevat lähes kaikkia tukia

Ehdollisuuden vähimmäismaanpeite

- Pysyvän nurmen alan löytää Vipupalvelusta (peltotukien haku -> Vipuneuvoja tai Maatilan etusivu -> Lohkotiedot -> Kasvulohkot)
- Esimerkissä kasvipeitteisyysvaatimus lasketaan $33 \% * 50,04 \text{ ha} = 16,51 \text{ ha}$

Tunnus	Nimi	Pinta- ala (ha)	Kasvi	Lajike	YMP toimenpide	Pysyvä nurmi (ha)	Luomun vaihe	Kartta
--------	------	-----------------------	-------	--------	-------------------	----------------------	--------------	--------

Maatalousmaa

Peltoala (ha)	50,04
Pysyvä nurmi (ha)	4,81
Pysyvät kasvit (ha)	0,00
Yhteensä	54,85

Ehdollisuuden talviaikainen vähimmäismaanpeite, hyväksyttävät alat

- Viljat, palkokasvit, öljykasvit, kuitukasvit, siemenmausteet sekä näiden sänki
- Syyskylvöiset kasvit
- Nurmikasvit **(ei pysyvä nurmi)**
- Luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet, viherkesannot
- Suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet
- Kerääjäkasvit, välikasvit, maanparannus- ja saneerauskasvit, monimuotoisuuskasvit
- **Kevytmuokattu ala (yhteen kertaan ajettu)**
- Kemiallisesti tuhottu viljan/ palkokasvien/ öljykasvien/ kuitukasvien/ siemenmausteiden sänki, myös kemiallisesti tuhottu nurmikasvien sänki
- Kasvijäte (mm. kaalikasvit, salaattit, hernekasvit)

Vähimmäismaanpeitteeseen kelpaamattomat alat

- Avokesanto
- Purjo
- Ruokaperuna
- Ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli)
- Ruokateollisuusperuna
- Siemenperuna (sertifioidun siemenen tuotantoon)
- **Sänkikesanto**
- Tärkkelysperuna
- Tärkkelysperunan oma siemenlisäys
- Valkosipuli
- Varhaisperuna (katteenalainen)
- Viljelemätön
- Luonnonlaidun ja –niitty
- Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi
- Ympäristösopimusala, puustoinen
- Ympäristösopimusala, kosteikko

EKOJÄRJESTELMÄN TALVIAIKAINEN KASVIPEITTEISYYS

- Vapaaehtoinen, haettu erikseen peltotukien haussa 2025
- Noin 40 €/ha
 - Maksetaan myös korvauskelvottomalle alalle, paitsi sellaiselle, joka on otettu käyttöön 31.12.2022 jälkeen
- Alan tulee olla muokkaamatta 31.10.2025-31.3.2026
- Pysyvän nurmen alan tulee olla muokkaamatta 31.10.2025-31.3.2026

Ekojärjestelmän talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen hyväksyttävät alat

- Viljat, tattari ja kvinoa, valkuaiskasvit, öljykasvit, kuitukasvit, mauste- ja lääkekasvit sekä näiden sänki
- Syyskylvöiset kasvit
- Nurmikasvit, **myös pysyvät nurmet**
- Luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet, viherkesannot
- Kerääjäkasvit, välikasvit, maanparannus- ja saneerauskasvit, monimuotoisuuskasvit
- Kemiallisesti tuhottu viljan/ palkokasvien/ öljykasvien/ kuitukasvien/ siemenmausteiden sänki
- **Kemiallisesti tuhottu nurmi**
- Monivuotiset energia- ja puutarhakasvit, jos puutarhakasvien riviväleissä on kasvusto

Ekojärjestelmän talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen kelpaamattomat alat

- Kevytmuokattu ala
- Suojavyöhykenurmet, turvepeltojen nurmet
- **Sänkikesanto**, avokesanto
- Kasvijäte
- Kasvimaa
- Peruna, porkkana, sipuli, yms.

Talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea ei makseta seuraaville aloille:

- Natura-alan pysyvät nurmet
- Lohkot, jotka eivät ole olleet viljelykelpoisia 31.12.2022
- Ympäristökorvauksen suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet
- Peltotukien haussa ilmoitetut suojakaista -kasvulohkot
- Alat, joilta on peruttu tuki tai jotka on hylätty valvonnassa tai satelliittiseurannassa

Mikä kelpaa kasvipeitteisyyteen?	Ehdollisuuden vähimmäismaanpeite	Ekojärjestelmän talviaikainen kasvipeitteisyys	Kasvipeitteisyyslaji syys-ilmoituksella
Viljat, öljykasvit, kuitukasvit, ym. KORJAAMATTOMAT KASVUSTOT	Kyllä	Kyllä	Aito kasvipeite
Syyskylvöiset kasvit	Kyllä	Kyllä	Aito kasvipeite
Nurmikasvit (ei pysyvä nurmi)	Kyllä	Kyllä	Aito kasvipeite
Pysyvä nurmi	Ei	Kyllä	Aito kasvipeite
Luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet ja viherkesannot	Kyllä	Kyllä	Aito kasvipeite
Suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet	Kyllä	Ei	Aito kasvipeite
Kerääjäkasvit ja välikasvit	Kyllä	Kyllä	Aito kasvipeite
Maanparannus- ja saneerauskasvit	Kyllä	Kyllä	Aito kasvipeite
Monimuotoisuuskasvit (mm. riistapellot)	Kyllä	Kyllä	Aito kasvipeite

Mikä kelpaa kasvipeitteisyyteen?	Ehdollisuuden vähimmäismaanpeite	Ekojärjestelmän talviaikainen kasvipeitteisyys	Kasvipeitteisyyslaji syys-ilmoituksella
Viljojen, öljykasvien, palkokasvien ym. sänki ja myös kemiallisesti tuhottu sänki	Kyllä	Kyllä	Sänki
Kemiallisesti tuhottu nurmikasvien sänki	Kyllä	Kyllä	Sänki
Kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella, kerran ajaen. viljojen ym. sänki	Kyllä	Ei	Kevennetty muokkaus
Kasvijäte mm. kaalikasvit, hernekasvit ja salaattit	Kyllä	Ei	Kasvijäte
Sänkikesanto ja avokesanto	Ei	Ei	Kasvipeitteetön
Kasvimaa, peruna, porkkana, sipuli, yms.	Ei	Ei	Kasvipeitteetön

PYSYVÄ NURMI EKOJÄRJESTELMÄSSÄ

- Pysyvän nurmen ala, joka on nurmipeitteisenä aikavälillä 31.10.–31.3.2026
 - Ilmoitetaan: Aito kasvipeite
- Pysyvän nurmen alan saa myös muokata ja se voi olla kasvipeitteetöntä ajalla 31.10.–31.3.2026, kunhan sen ilmoittaa syysilmoituksella kasvipeitteettömäksi
- Syksyllä muokattu ala hyväksytään kasvipeitteiseksi aikavälillä 31.10.–31.3.2026, jos alalle on kylvetty syyskasvi (nurmi tai muu kasvi)
 - Ilmoitetaan: Aito kasvipeite
 - Rastitetaan: Kylvetty syyskasvilla (ilmoita lisäksi kasviryhmä).

Seuraamuksia talviaikainen kasvipeitteisyys

Jos tilalla on **alle 33 %** ehdollisuuden vaatimaa kasvipeitteistä alaa

- Voi tulla ehdollisuuden seuraamus, joka kohdistuu kaikkiin EU:n kokonaan rahoittamiin ja osarahoitteisiin eläin- ja pinta-alaperusteisiin tukiin
- Ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite - toimenpiteen tukea voidaan leikata enintään 20 % (jos laiminlyönti on vähäinen, laiminlyönnistä ei seuraa tukivähennyksiä).

KIERTOTALOUDEN EDISTÄMINEN

Alat, joille on levitetty lantaa tai lannoitteita 1.4.–31.10. välisenä aikana

- vähintään 15 m³ hehtaarille (nestemäiset aineet)
- vähintään 10 m³ hehtaarille (kiinteät aineet)
- vähintään 5 m³ hehtaarille (nestemäiset aineet, joiden fosforipitoisuus on vähintään 3 kg/m³)
- vähintään 5 m³ hehtaarille (kiinteät aineet, joiden fosforipitoisuus on vähintään 3 kg/m³)
- Toimenpidelohkona voi olla koko peruslohko tai voi piirtää osan lohkosta toimenpidelohkoksi
- Maksu 80 % korvauskelpoisesta alasta

KIERTOTALOUDEN EDISTÄMINEN

Syysilmoituksessa ilmoitetaan toimenpidelohkolle levitetyn aineen:

- lanta- tai lannoitelaji
 - kuiva-ainepitoisuus % (kiinteät aineet)
 - levitysmäärä
 - levityspäivämäärä
 - levityskaluston tiedot (nestemäiset aineet)
-
- Lomake 469L, jos tila vastaanottaa lantaa (tai jokin muu vastaava liite)
 - Oman tilan kuivalannasta voi saada korvausta, vain jos lanta kierrätetään biokaasulaitoksen kautta
 - Ravinneanalyysi, jos kiinteää ainetta (ka-%) tai korkean fosforipitoisuuden lantaa (P-%)

KÄYTETYT KASVINSUOJELUAINEET

(LUOMU JA PUUTARHAKASVIEN VAIHTOEHTOINEN KASVINSUOJELU)

Ilmoitetaan vain seuraavilta aloilta kasvulohkokohtaisesti:

- luomusitoumukselle ilmoitettu pinta-ala
- ympäristösitoumuksen puutarhakasvien vaihtoehtoisen kasvinsuojelu -toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala
 - ilmoitus tehtävä, vaikka kasvinsuojeluaineita ei olisi käytetty!
- valmisteen nimi
- annoksen suuruus lohkolla ja yksikkö
- käyttöaika

VALUMAVESIEN HALLINTA

- Toimenpidelohkoksi ilmoitetaan ala, jolla toteutetaan jotakin valumavesien hallinnan käsittelymenetelmää: säätösalaojitus, altakastelu tai kuivatusvesien kierrätys
- Koko peruslohko tai piirretty erillinen toimenpidelohko
 - vain niille peruslohkoille, joille on haettu tukea toimenpiteestä peltotukien haussa
- Kauden 2015–2022 aikana toimenpiteeseen kuulunut ala
- Turvemaa
- Hapan sulfaattimaa
- Samalle peruslohkolle voi ilmoittaa useita käsittelymenetelmiä, mutta ne eivät voi olla päällekkäin

LINTUPELLOT

- Syysilmoituksessa ilmoitetaan toimenpidelohkona ala, jota linnut ovat käyttäneet laajamittaiseen levähdykseen ja ravinnonhankintaan tai jota linnut ovat muuten hyödyntäneet
- Koko peruslohko tai erillinen toimenpidelohko
- Vain niille peruslohkoille, jotka on ilmoitettu toimenpiteeseen peltotukien haussa
- Ilmoitukseen mukaan kuvankaappauksena Vipu-mobiililla otettuja kuvia, joissa näkyvät peltoalue ja kuvan sijaintitiedot
- Myös muulla välineellä otettu kuva kelpaa, jos kuvan ottaminen Vipu-mobiililla ei ole ollut mahdollista (sijaintitieto oltava)

MITEN SYYSILMOITUS TEHDÄÄN?

- Vipu-palvelussa 8.1.–4.2.2026
- Hae tukia ja jätä ilmoituksia -> Syysilmoitus
- Valitut toimenpiteet näkyvät välilehtinä
- Lohkoille valitaan toimenpiteet ryhmätallennuksen kautta tai erikseen. Kartan kautta peruslohkon voi jakaa toimenpidelohkoihin
- Yhteenvedon kautta tarkastelu ilmoitetuille toimenpidelohkoille
- Lisää mahdolliset liitteet
- Vipuneuvoja ilmoittaa mahdollisista ristiriitaisuuksista, ilmoittamattomista aloista, jne.
- Tarkastuksen jälkeen "lähetä käsiteltäväksi". Yläkulmaan tulee päivämäärä ja kellonaika, jotka näkyvät myös tulosteella
- Peruuttaminen on mahdollista 4.2.2026 asti

SATELLIITTISEURANTA

- Kasvipeitteisyyttä seurataan satelliittien avulla
- Keväällä 2026 Vipu-mobiiliin voi tulla selvityspyyntö
- Selvityspyyntöön voi vastata Vipu-mobiililla otetulla kuvalla lumien sulamisen jälkeen, jolloin kasvipeitteisyys ja kasvipeitteisyyslaji ovat nähtävissä
- Jos kuva on otettu marraskuun puolella vihertävästä kasvustosta ja lohkolle on ilmoitettu aito kasvipeite, voi tälläkin kuvalla vastata selvityspyyntöön
- Kuvapyyntöön tulee vastata kuvalla, jossa kasvipeitteisyyttä ei ole vielä muokattu

Linkkejä

- [Ehdollisuuden opas \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/ehdollisuuden-opas)
- [Peltotukien hakuopas 2025 \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/peltotukien-hakuopas-2025)
- [Ekojärjestelmätuen ehdot 2025 \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/ekojarjestelmätuen-ehdot-2025)
- [Syysilmoitus 2025 \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/syysilmoitus-2025)
- [Vipu-ohje syysilmoituksen tekoon \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/vipu-ohje-syysilmoituksen-tekoon)
- [Ympäristökorvauksen sitoumusehdot \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/ymparistokorvauksen-sitoumusehdot)
- [Luomun sitoumusehdot \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/luomun-sitoumusehdot)
- [496L-lomake \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/496L-lomake)

Kiitos!

Alavieska - Pirjo Myllylä 044 4691 393

Kalajoki - Antti Pulkkinen 044 4691 251, Ritva
Hietala 044 4691 255, Lea Mattila 044 4691 256

Pyhäjoki ja Merijärvi - Timo Rahja 044 4691 394

Raahe – Janne Vainionpää 044 4691 395

Siikajoki - Leila Leinonen 044 4691 396

Maaseutuhallinto@kalajoki.fi

etunimi.sukunimi@kalajoki.fi

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun yhteiset viestintäkanavat

- [Maaseutu.fi, Pohjois-Suomi –aluesivu](#) kaikille Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maatalous- ja maaseuturahoituksesta kiinnostuneille
- [Maatalous, Pohjois-Suomi –Facebook-sivu](#) maatalousyrittäjille ja maatalouden kehittäjille
- [Maaseutu, Pohjois-Suomi –Facebook-sivu](#) maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- [Maaseutu, Pohjois-Suomi –Instagram-sivu](#) maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- [Maaseutu, Pohjois-Suomi –YouTube-kanava](#) kaikille Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maatalous- ja maaseuturahoituksesta kiinnostuneille
- [Maaseutuverkosto-sivu](#) kaikille maaseudulla toimiville (ml. maatalousyrittäjät)

